

TZ: Helena Válková: V prosazování rovnosti žen a mužů máme co zlepšovat

Praha, 15. října 2019 – Evropský institut pro rovnost žen a mužů dnes zveřejnil výsledky Indexu genderové rovnosti. Index komplexně měří pokrok v oblasti rovnosti žen a mužů v hlavních kategoriích: práce, zdraví, čas, finance, znalosti a podíl na moci. Česko v mezinárodním indexu obsadilo 21. příčku ze všech 28 sledovaných zemí. Aktuální data vycházejí z roku 2017 a ve srovnání s rokem 2015 se Česko k rovnosti žen a mužů přiblížilo. Podobné závěry uvádí i Zpráva za rok 2018 o rovnosti žen a mužů, kterou včera schválila vláda.

Oba dokumenty dnes Úřad vlády ČR představil novinářům a novinářkám. [Podle indexu](#) se Česko k dosažení rovnosti pomalu přibližuje, celkově se však v Evropské unii nadále řadí k podprůměrným státům. „Máme určitě co zlepšovat,“ uvedla zmocněnkyně vlády pro lidská práva Helena Válková a zároveň dodala, že česká veřejnost se k problematice rovnosti žen a mužů staví konzervativně. „Málokdo se odvažuje nahlas promluvit o tom, že ženy nemají stejné možnosti jako muži. Nerovnost se prolíná různými oblastmi života, od uplatnění se v rozhodovacích pozicích až po výši starobních důchodů. Nechci, aby hlasy, které o problematice mluví, byli příliš aktivistické, ale zároveň je potřeba připomínat, že pořád máme co dohánět,“ řekla Helena Válková.

Pomalé kroky na cestě k rovnosti

Česko ve všech indexem zkoumaných oblastech dosahuje nižší míry rovnosti žen a mužů, než je průměr všech evropských zemí (67,4 bodů). „Na škále indexu rovnosti dosahuje Česko 55,7 bodů. Přičemž nejvyšší hodnota 100 bodů představuje pomyslnou absolutní rovnost žen a mužů. Podařilo se nám zastavit propad z roku 2015 a můžeme pozitivně hodnotit, že se úroveň rovnosti žen a mužů zlepšuje. Očekáváme, že v indexu dále porosteme v návaznosti na již přijatá opatření,“ přiblížil ředitel Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR Radan Šafařík. Zlepšení je podle něho vidět zejména ve vztahu k rovnosti na trhu práce. „Snižuje se rozdíl v míře zaměstnanosti žen a mužů, klesá rozdíl v průměrné mzdě žen a mužů a zároveň roste zastoupení žen v rozhodovacích pozicích,“ shrnul Šafařík, přičemž ale upozornil, že tento pokrok je z jeho pohledu pomalý.

Ředitel Odboru rovnosti žen a mužů pak v krátkosti představil závěry Zprávy za rok 2018 o rovnosti žen a mužů, kterou včera schválila vláda. Její součástí je i dvouletý akční plán, který reaguje na přetrvávající nerovnosti ve společnosti. „Obsahuje opatření jako například podporu platové transparentnosti, zajištění dostupnosti dětských skupin, zlepšení podpory skloubení rodičovských povinností a vědecké kariéry, osvětu a motivaci k vyššímu zastoupení žen v politice apod.,“ doplnil Radan Šafařík.

Možnosti podpůrných opatření

Diskuzi mezi privátním a veřejným sektorem na téma rovnosti žen a mužů vítá i Pavlína Kalousová, předsedkyně Byznysu pro společnost. „Česku pomůže vyšší zastoupení žen ve vedení a některé firmy si to začínají uvědomovat a nastavují podpůrná opatření,“ uvedla Kalousová. V praxi se ve firmách setkala s podporou sladování mateřství a kariéry, podporou dřívějšího návratu žen do práce z rodičovské, a to i formou finančních incentív. Podle Kalousové k rovnosti žen a mužů přispívá i možnost práce z domova anebo zaměstnavatelem poskytnuté nadstandardní otcovské volno, které jde nad rámec zákonné povinnosti. Za další pozitivní opatření považuje existenci mentoringových programů pro talentky a tzv. tréninky skrytých předsudků (*unconscious bias training*), kterými by v organizaci měli procházet lidé na všech pozicích, od dělnických po nejvyšší manažerské. „Skryté předsudky a stereotypy mají tendenci vyústit v nevhodnou firemní kulturu, která v konečném důsledku odradí i velmi talentovanou ženu. Z vlastních průzkumů víme, že až 40 procent žen narazilo na předsudky nejen v práci, ale i doma ze strany partnerů a rodiny,“ konstatovala Pavlína Kalousová.

Do debaty je podle Elišky Kodyšové, předsedkyně České ženské lobby, potřeba zapojit i muže neboť rovnost je důležitá pro celou společnost. Ve svém příspěvku zdůraznila ekonomické benefity rovnosti. Uvedla např. zvýšení příjmu státu na odvodech, které souvisí se snižováním rozdílu v odměňování. Kodyšová souhlasí, že se rovné postavení žen a mužů postupně zlepšuje, na druhou stranou dodává, že v Česku nadále čelíme překážkám. „Mezi ně patří například omezování financí v agendě rovnosti žen a mužů, ať už se jedná o podporu dětských skupin, nebo služeb neziskových organizací vůči ohroženým skupinám žen,“ uzavřela Eliška Kodyšová.